

De beroepsgroep is nu aan zet

De Stichting Notarieel Pensioenfonds (SNPF) heeft onderzoek gedaan naar de toekomst van de pensioenregeling. SNPF-directeur Eric Uijen en voorzitter van de Pensioenraad Eric Greup vertellen over de achtergronden én de plannen voor de toekomst.

TEKST Wilma van Hoeflaken | FOTO Truus van Gog

‘**W**e willen komen tot een pensioenregeling die past bij de beroepsgroep, met een breed draagvlak in de beroepsgroep, uitgevoerd door een efficiënte organisatie en met een goede governance’, stelt Uijen. Direct voegt hij eraan toe: ‘Daarbij is zelfs géén pensioenregeling ook ter sprake geweest. Zo fundamenteel willen wij het wel aanpakken. Het belangrijkste is wat de beroepsgroep er zelf van vindt.’

Vorig jaar ging het Project Toekomst Pensioenen van start. Uijen krijgt als nieuwe directeur van SNPF dus direct met belangrijke veranderingen te maken. Hij trad een halfjaar geleden aan als directeur van de SNPF. De afgelopen dertig jaar heeft Uijen verschillende functies bekleed in de pensioensector. Zo was hij algemeen directeur van Pensioenfondsen Horeca & Catering en Pensioenfondsen Stork en directeur bij pensioenuitvoerder MN. In die functies was hij betrokken bij grote veranderingen, zoals de overgang van het Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Metalektro (PME) van uitvoeringsorganisatie Achmea naar MN, en bij de overgang van Pensioenfondsen Stork naar PME.

EIGEN REGELING?

Het Project Toekomst Pensioenen bestaat uit drie werkgroepen, die zich bezighouden met de pensioenregeling, de governance van het

fonds en de uitvoering van de regeling. Begin 2013 vond een kwalitatief onderzoek plaats, waaraan 21 gepensioneerden, notarissen en kandidaat-notarissen deelnamen. Daarnaast vond online een kwantitatief onderzoek plaats. Inmiddels zijn de resultaten van beide onderzoeken bekend (zie kader). SNPF-directeur Uijen: ‘Voor de zomer moeten alle belanghebbenden zich hebben uitgesproken over de nieuwe regeling, inclusief de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Inmiddels is er een ledenraadcommissie ingesteld. De commissie bestaat uit drie personen. Zij gaan zich buigen over de pensioenvragen. Een vraag die ook aan de orde komt, is of de notarissen per se een eigen regeling moeten hebben of wellicht kunnen samengaan met een ander pensioenfonds.’

INDEXATIE

Over de pensioenen in het notariaat viel de laatste jaren weinig rooskleurigs te melden. De afgelopen tien jaar werden de uitkeringen en aanspraken niet geïndexeerd en twee keer werd er zelfs gekort, een keer 1,97 procent en dit jaar maar liefst 5,8 procent. Bovendien lijkt het erop dat indexatie er de komende tijd evenmin in zit. Hoe kijkt Uijen daar eigenlijk tegenaan? ‘Het fonds was slecht gefinancierd’, zegt hij. Hij laat een grafiekje zien met het verloop van de dekkingsgraad van SNPF en de gemiddelde dekkingsgraad van de andere

pensioenfondsen in Nederland over de periode 2005-2012. Omdat het notariële pensioenfonds niet onder het financiële toetsingskader viel dat van toepassing was op de andere fondsen, maar met een eigen wettelijk pensioenkader te maken had, mocht de dekkingsgraad tot 2007 niet hoger zijn dan 115 procent. Andere fondsen zaten op een veel hoger niveau. Met ingang van 2007 viel SNPF onder hetzelfde toetsingskader als andere fondsen. ‘Op de grafiek zie je dat de dekkingsgraden van de andere fondsen en SNPF inmiddels dicht bij elkaar gekomen zijn. Het bestuur heeft goed opgelet. Het was verstandig om de rente af te dekken. Maar laten we eerlijk zijn, het gaat nog steeds slecht. Pas door de laatste kortingsmaatregelen zijn we net onder het gemiddelde van de andere fondsen gekomen.’

UITVOERINGSKOSTEN

Op het moment van het interview, medio april, is de dekkingsgraad 100 procent. ‘Onze verplichtingen zijn dus even groot als wat we in kas hebben, maar we hebben geen buffer.’ Hoe kan dat beter? ‘Er zijn niet zo veel knoppen

‘De uitvoeringskosten moeten flink omlaag’

Uitkomsten van het onderzoek en de mening van de Pensioenraad

De uitkomsten van het kwalitatieve en het kwantitatieve onderzoek naar de toekomst van de pensioenregeling zijn vrijwel identiek. Uit de onderzoeken blijkt dat notarissen hun verplichte pensioenregeling ter discussie stellen. Voor de kandidaat-notarissen moet er wel een regeling zijn, vindt men. Dat zijn immers de werknemers, die een andere positie hebben. Hoe staat Eric Greup, voorzitter van de Pensioenraad, daar tegenover?

waaraan we kunnen draaien’, stelt Uijen. ‘Het verhogen van de premie zet niet veel zoden aan de dijk. Het effect van een stijging van de rente is ook beperkt. Doordat we de rente hebben afgedekt, krijgen we geen grote klappen als er op de financiële markten van alles misgaat. De keerzijde is dat we niet erg mee profiteren van rentestijgingen.’ Ongeacht de uitkomsten van het onderzoek naar de toekomst van de regeling moeten de uitvoeringskosten flink omlaag, vindt Uijen. ‘Nu zijn de kosten meer dan 600 euro per deelnemer per jaar; we zetten in op een reductie van meer dan de helft.’ ■

‘Er zijn ook nogal wat mensen die zeggen: “Dan gooi je het kind met het badwater weg.” In de Pensioenraad hebben wij inmiddels over de uitkomsten van het onderzoek gesproken. Alles overziend, kiezen we als Pensioenraad voor een basis middelloonregeling tot een bepaald inkomen, aangevuld met een beschikbare premieregeling. Deze regeling gaan we nu verder uitwerken.’

WENSEN EN BEHOEFTE

Uit het kwantitatieve onderzoek, dat representatief is voor het notariaat, blijkt dat notarissen behoefte hebben aan zekerheid over de hoogte van de pensioenpremie die zij moeten betalen. Kandidaat-notarissen en gepensioneerden daarentegen hebben vooral behoefte aan zekerheid over de hoogte van de (toekomstige) pensioenuitkering. Daarnaast komt uit het kwantitatieve onderzoek naar voren dat men de voorkeur geeft aan direct ingrijpen als

het pensioenfonds in financiële problemen verkeert. Daardoor kunnen eventuele verlagingen van uitkeringen en aanspraken in kleine stapjes plaatsvinden, is de gedachte. Andere uitkomst is dat de notarissen vinden dat er risicovoller belegd mag worden. Een arbeidsongeschiktheidspensioen lijkt straks geen onderdeel meer uit te maken van de verplichte regeling. ‘Dan zou samen met de KNB gekeken kunnen worden naar een (vrijwillige) collectieve verzekering, maar ik betwijfel of het dan goedkoper wordt dan nu’, zegt Greup. Voor het nabestaandenpensioen zou de beroepsgroep ook liever een keuze-mogelijkheid hebben.

WETGEVING

Op 19 juni ligt er een blauwdruk van de regeling, die voorgelegd zal worden aan de KNB-ledenraad. Greup: ‘Want zelfs als de verplichtstelling ter discussie wordt gesteld, is er een nieuwe regeling nodig. De huidige regeling voldoet per 1 januari 2014 niet meer aan de wetgeving. De fiscale pensioenleeftijd ligt met ingang van 2014 op 67 jaar. Per 1 januari 2015 wordt het nieuwe financiële toetsingskader van kracht. Dat is nieuwe wetgeving, die momenteel door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontwikkeld wordt. Aanvankelijk zou deze wetgeving gelden vanaf 1 januari 2014, maar staatssecretaris Klijnsma heeft de invoering een jaar uitgesteld. Ook dat heeft consequenties voor de regeling. Bovendien moeten beroepspensioenfondsen vanaf 2015 volledig in overeenstemming zijn met de Wet op de loonbelasting. En als we van de verplichtstelling af willen, is daarvoor ook wetgeving nodig. Dat traject duurt zomaar anderhalf tot twee jaar.’